

PŘEDMLUVA	9

SRDJAN PRтина

ZAHRANIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA

SRBSKA A ČERNÉ HORY	12

1. Analýza oficiální zahraniční a bezpečnostní politiky Srbska a Černé Hory	12
1.1 Nástin vývoje jugoslávské zahraniční politiky před koncem studené války	12
1.2 Zahraniční a bezpečnostní politika Srbska a Černé Hory od rozpadu SFRJ po současnost	12
1.3 Bezpečnostní a zahraniční politika v programech politických stran v Srbsku a Černé Hoře	30
2. Konkrétní zapojování do mezinárodních bezpečnostních struktur a aktivit	32
2.1 NATO	33
2.2 Evropská unie	34
2.3 Pakt stability pro jihovýchodní Evropu	35
2.4 OSN	36
2.5 OBSE	37
3. Trendy ve vývoji ozbrojených sil	38
4. Analýza hlavních bezpečnostních problémů Srbska a Černé Hory a prognóza jejich vývoje do budoucna	40
4.1 Otázka Velké Albánie	40
4.2 Srbsko a Černá Hora – nejistá budoucnost konfederace	48
4.3 Organizovaný zločin a korupce	49
4.4 Nástup Srbské radikální strany (SRS) do čela vlády	50
5. Preferované způsoby řešení bezpečnostních problémů	50
6. Odhad možných dopadů bezpečnostního vývoje na území daného státu v širším regionálním kontextu	51
7. Možnosti dopadu vývoje na Českou republiku	51
8. Závěr	52

ZAHRANIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA MAKEDONIE	58
1. Krátký historický exkurs	58
1.1 Okolnosti vzniku samostatné Makedonie	59
2. Zahraniční politika Makedonie 1991 až 2001	61
2.1 Problémy s mezinárodním uznáním Makedonie	61
2.2 Stabilizace mezinárodního postavení Republiky Makedonie	64
2.3 Makedonská zahraniční politika po stabilizaci jejího mezinárodního postavení	66
3. Makedonie a mezinárodní organizace	68
3.1 Vztahy Makedonie a NATO	68
3.2 Vztahy Makedonie a EU	70
4. Problematika albánské menšiny	71
4.1 Krátký exkurs vývojem makedonsko-albánské koexistence	72
4.2 Bezpečnostní krize v Makedonii	77
4.3 Krizový rok 2001	78
4.4 Situace po diplomatickém vyřešení krize	82
4.5 Dílčí závěr	84
5. Oficiální bezpečnostní politika republiky Makedonie	84
5.1 Politická strategie obrany Republiky Makedonie	85
5.2 Armáda Republiky Makedonie	86

ZAHRANIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA ALBÁNIE	91
1. Analýza oficiální bezpečnostní politiky státu (zejména v dokumentech strategického významu)	91
1.1 Krátký exkurz do zahraniční a bezpečnostní politiky Albánie 1945–1992	91
1.2 Zahraniční a bezpečnostní politika Albánie 1992–1997	95
1.3 Zahraniční a bezpečnostní politika Albánie 1997–2003	101
1.4 Zahraniční a bezpečnostní politika v programech politických stran se zřetelem na albánskou otázku	106
2. Konkrétní zapojování do mezinárodních bezpečnostních struktur a aktivit	108
2.1 NATO	109
2.2 USA	111
2.3 Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě	112
2.4 Evropská unie	113

3. Trendy ve vývoji ozbrojených sil	114
3.1 Ozbrojené síly 1989–1997	114
3.2 Vývoj 1997–2003	115
4. Analýza hlavních bezpečnostních problémů Albánie a prognóza jejich vývoje do budoucna	117
4.1 Otázka Velké Albánie.....	117
4.2 Vztahy s Řeckem	126
4.3 Terorismus, vztahy s nedemokratickými režimy	127
4.4 Organizovaný zločin, korupce	127
4.5 Riziko islámského fundamentalismu	130
5. Preferované způsoby řešení bezpečnostních problémů.....	131
6. Odhad možných dopadů bezpečnostního vývoje na území Albánie v širším regionálním kontextu.....	132
7. Možnosti dopadu tohoto vývoje na Českou republiku.....	133

JAN ZÁVĚŠICKÝ

ZAHRANIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA ŘECKA.....	138
1. Nástin vývoje řecké zahraniční politiky do konce studené války a rozpadu Jugoslávie	138
1.1 Megali Idea – Velké Řecko	138
1.2 Od druhé světové války k pádu plukovnícké junty v Řecku	140
1.3 Od pádu junty v Řecku k období rozpadu Jugoslávie	142
1.4 Regionální spolupráce před koncem studené války.....	144
2. Devadesátá léta a bilaterální vztahy v regionu.....	144
2.1 Rozpad Jugoslávie a řecká zahraniční a bezpečnostní politika.....	144
2.2 Bývalá jugoslávská republika Makedonie (Former Yugoslav Republic of Macedonia, FYROM)	145
2.3 Albánská republika	147
2.4 Bulharská republika	149
2.5 Turecká republika	150
3. Vztahy k multilaterálním organizacím a seskupením	154
3.1 Evropská unie (EU)	154
3.2 Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO).....	159
3.3 Organizace spojených národů (OSN)	161
3.4 Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE)	163
3.5 Subregionální balkánské organizace a uskupení.....	163
4. Řecká armáda a bezpečnost.....	165

4.1 Geopolitické postavení Řecka	165
4.2 Struktura a reforma armády	166
4.3 Bezpečnostní strategie a koncepce obrany	168
5. Bezpečnostní a zahraniční politika a řecké politické strany.....	170
6. Prognóza bezpečnostního vývoje	172

DANIEL STANKOV

ZAHRANIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA BULHARSKA..... 179

1. Analýza vývoje a současného stavu zahraniční a bezpečnostní politiky Bulharska.....	179
1.1 Bulharská zahraniční politika do roku 1989	179
1.2 Vývoj zahraniční politiky od roku 1989	180
2. Konkrétní zapojování do mezinárodních bezpečnostních struktur a aktivit.....	191
2.1 NATO	191
2.2 Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě	194
2.3 Evropská unie	195
3. Trendy ve vývoji ozbrojených sil	196
3.1 Role armády do roku 1989.....	196
3.2 Reforma ozbrojených sil	198
4. Potenciální bezpečnostní rizika a zdroje konfliktů.....	199
4.1 Otázka Velkého Bulharska.....	199
4.2 Etnické menšiny v Bulharsku	201
4.3 Terorismus	206
4.4 Organizovaný zločin a korupce	207
5. Preferované způsoby řešení bezpečnostních problémů.....	208
6. Odhad možných dopadů bezpečnostního vývoje na území daného státu v širším regionálním kontextu.....	209
7. Možnosti dopadu tohoto vývoje na Českou republiku	210

NAMÍSTO ZÁVĚRU... .. 214